

กระบวนการสื่อสารของแกนนำ(อาสาสมัครภาคสนาม) สมาคมฟ้าสีรุ้ง
แห่งประเทศไทยและการตัดสินใจเข้ารับบริการตรวจสุขภาพทางเพศ
ในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายที่มีอายุ15-25ปี
ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

พลอยรัตน์ พวงชมพู

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2556

**The process of communication of the peers in Rainbow Sky Association
of Thailand and decision making for sexual health checkup of men
who have sex with men aged between 15-25 years
in Bangkok metropolis and boundary areas**

Ployrattana Paungchompoo

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Communication of Arts
Department of Communication Arts
Faculty of Communication Arts, Dhurakij Pundit University
2013**

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “การสื่อสารสุขภาพของแกนนำ สมาคมฟ้าสีรุ้งแห่งประเทศไทยเพื่อส่งเสริมเข้ารับบริการตรวจสุขภาพทางเพศในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายที่มีอายุ 15–25 ปีใน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้จากความช่วยเหลือและอนุเคราะห์ของบุคคลต่าง ๆ ดังนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนารัตน์ ลิ้ม อาจารย์ที่ปรึกษา ขอขอบพระคุณที่ท่านได้สละเวลาให้คำปรึกษา แนะนำ ซึ่งแนะนำอย่างใกล้ชิดมาโดยตลอด รองศาสตราจารย์ ดร.อุษา บิ๊กกินส์ ประธานกรรมการสอบ ดร.พัฒนพงษ์ จาติเกตุ ผศ.ดร.ฐิตินัน บุญภาพ คอมมอน กรรมการสอบที่ช่วยชี้ข้อบกพร่องตลอดจนให้คำ ปรึกษาที่มีประโยชน์ต่อการปรับวิทยานิพนธ์ ให้สมบูรณ์มากที่สุด รวมถึงอาจารย์ทุกท่านที่เคยอบรมสั่งสอนให้วิชาความรู้แก่ผู้วิจัย

ขอบคุณแพทย์หญิงเพชรศรี ศิรินิรันดร์ ผู้อำนวยการบริหารจัดการปัญหาเอดส์แห่งชาติ กรมควบคุมโรค “น้องดาร์” คุณวันเฉลิม สัตย์ศักดิ์สิทธิ์ ที่คอยช่วยเหลือ ให้คำแนะนำพร้อมสนับสนุนข้อมูลต่าง ๆ โดยการให้ยืมหนังสือดี ๆ และแนะนำให้ผู้วิจัยรู้จักกลุ่มตัวอย่างได้อย่างเป็นกันเอง คุณณัย ลินจงรัตน์ ผู้อำนวยการสมาคมฟ้าสีรุ้งแห่งประเทศไทย คุณชนัทชัย ชัยสาลี ผู้จัดการศูนย์เครือข่ายฟ้าสีรุ้งกรุงเทพฯคุณนพรัตน์ มหาโชคชัย ผู้จัดการศูนย์เครือข่ายฟ้าสีรุ้ง นนทบุรี คุณเทพนันท์ เสงี่ยมจิตร ผู้จัดการศูนย์เครือข่ายฟ้าสีรุ้ง ปทุมธานี ที่บอกเล่าข้อมูลการสื่อสารของแกนนำ(อาสาสมัครภาคสนาม)สมาคมฟ้าสีรุ้งแห่งประเทศไทยในกลุ่มวัยรุ่นชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายอายุ 15 – 25 ปี ในเขตกรุงเทพ มหานครและปริมณฑล ที่มีประโยชน์อย่างมาก อีกทั้งน้อง ๆ กลุ่มตัวอย่างทุกคนที่ยินดีให้ข้อมูลกับผู้วิจัยด้วยความสมัครใจ “น้องกึ่ง” เจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัย คณะนิเทศศาสตร์มหาวิทยาลัย ภัทรกิจบัณฑิตย์ ที่คอยช่วยเหลือ คอยเตือนเรื่องเอกสารต่าง ๆ และนัดหมายอาจารย์ให้รวมทั้งให้คำปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้เป็นอย่างดี และขอขอบคุณน้องป๋ม น้องสตาร์ น้องกอญ่า น้องยัง น้องดาว และน้องสร้อย ที่คอยช่วยเหลือและโทร. มาสอบถามและให้กำลังใจเสมอและเพื่อน ๆ ทุกคนที่เรียนรวมกันมาที่ไม่ได้เอ่ยนามมา ณ ที่นี้

ที่ขาดไม่ได้คือน้องจินและน้องชิงเจีย ที่เป็นดั่งแรงบันดาลใจและกำลังใจให้ผู้วิจัยมาโดยตลอด ขอขอบคุณพี่แป๊ะที่ดูแลน้องจินและน้องชิงเจียเป็นอย่างดี สุดท้ายต้องขอขอบคุณ คุณแม่ละออ ที่คอยให้กำลังใจให้ความรักให้ความอบอุ่นกับลูกคนนี้มาโดยตลอด ทำให้ผู้วิจัยมีและเป็นไปได้ดังเช่นทุกวันนี้ ขอขอบพระคุณมากค่ะ

พลอยรัตน์ พวงชมพู

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ฅ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 ปัญหานำการวิจัย	8
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	9
1.5 นิยามศัพท์.....	9
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	13
2. แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
2.1 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร.....	15
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสาร	31
2.3 ทฤษฎีการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร.....	32
2.4 แนวคิดการแพร่กระจายนวัตกรรม.....	36
2.5 ทฤษฎีผู้นำทางความคิด.....	46
2.6 ทฤษฎีการสื่อสารระหว่างบุคคล.....	49
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	53
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	58
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา.....	58
3.2 เครื่องมือการวิจัย.....	62

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
3.3 อุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล.....	65
3.4 แหล่งข้อมูล.....	66
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูล.....	66
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
5. สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	86
5.1 สรุปผลการวิจัย	87
5.2 การอภิปรายผลการวิจัย.....	93
5.3 ข้อเสนอแนะต่อสมาคมฟ้าสีรุ้งแห่งประเทศไทย.....	103
5.4 ข้อจำกัดในการวิจัย	105
5.5 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาในครั้งต่อไป.....	105
บรรณานุกรม.....	106
ภาคผนวก.....	114
ประวัติผู้เขียน.....	174

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 แสดงร้อยละของอัตราความชุกของการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มชายที่มี เพศสัมพันธ์กับชาย ชายขายบริการทางเพศ และสาวประเภทสองในเขต จังหวัดกรุงเทพมหานครจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดภูเก็ต พ.ศ.2548.....	3
2.1 แบบจำลองกระบวนการสื่อสารของเบอร์โล (Berlo).....	15
2.2 เปรียบเทียบคุณลักษณะในการสื่อสารระหว่างสื่อมวลชนกับสื่อบุคคล.....	28
2.3 มิติระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร.....	33

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 กระบวนการสื่อสารเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง.....	35
2.2 กระบวนการเผยแพร่ และยอมรับนวัตกรรม	43
5.1 ภาพจำลองกระบวนการสร้างความยอมรับนวัตกรรม ของกลุ่มวัยรุ่นชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย.....	102